

Ҷамрăксене хайсем суралса ўснѐ регионтах хăварас тесен мѐн тумалла? Шăпах сак ыйтăва сўтсе яврѐс паян И.Н. Ульянов ячѐллѐ Чăваш патшалăх университетѐнче.

Асăннă темăпа йѐркеленѐ дискуссин эксперчѐсем федерацин Ҷамрăксен ѐсѐсен агентствин ертўси Александр Бугаев, Чăваш Ен Пуслăхѐ Михаил Игнатъев, Чăваш Енри аслă шулсен ректорѐсен канашѐн председателѐ, ЧПУ ректорѐ Андрей Александров пулчѐс. Ертсе пыраканѐ — РФ Патшалăх Думин депутатчѐ Алена Аршинова.

Сумлă хăнасем малтан аслă шулпа паллашрѐс. Спорт залне кѐрсе курчѐс. Хѐрарăмсен «ЧГУ-Атланта» баскетбол командин тата ЧПУн чирлидинг енѐпе «Power» пѐрлештернѐ командин кăтартуллă номерѐсене пăхрѐс. «ЧГУ-Атланта» Рацсѐйри чи вайлă студентсен

командисен йышне кĕрет. «Power» Раççей шайĕнчи ăмăртусенче пĕр хутчен сĕç мар чемпион ятне тивĕçнĕ.

Унтан хăнасем аслă шулăн Физика-математика пĕчĕк факультетĕн аудиторийĕнче пулчĕ. Ӳна «Илме май пур хушма пĕлÿ парасси» приоритетлă проектпа килĕшÿллĕн РФ Вĕрентÿпе наука министерствин федераци гранчĕн укçипе-тенкипе усă курса уснă. Физикăпа тата математикăпа кăсăкланакан ачасем кунта канмалли кунсенче сÿресĕ, пĕлĕвне таранлатаççĕ. Вĕсен шучĕ сулран-сул ÿссе пырать.

Чăваш патшалăх университетĕнче вĕренекен студентсем вĕренÿре те маттур, общество пурнăçне те хастар хутшăнаççĕ. Вĕсем хатĕрленĕ 15 проект Пĕтĕм Раççейри сăмрăксен проекчĕсен конкурсĕнче палăрнă, гранта тивĕçнĕ. Проект командисен хастарĕсем хăнасене хăйсен ёçĕсемпе кĕскен паллаштарчĕ: «Донор юнĕ пурнăç парнелет», «Сăлмашкăн кашниех пултарать», «Тавах эсĕ пурришĕн!», «Вожатăйăн пĕлмелле» тата ытти те. «Тавах сире пирĕн проектсене пурнăçа кĕртме пулăшнăшăн!» — терĕ 2018 султа федерацин Сăмрăксен ёçĕсен агентствин грант пулăшăвне тивĕçнĕ «Эпир пĕрле!» проектăн авторĕ Елена Федорова. Александр Бугаев вара студентсене кăсăклă проектсемшĕн тав турĕ, пушă вăхăтне усăллă ирттернине ырларĕ. «Эсир ыттисене ыра тĕслĕх кăтаратăр, хавхалантаратăр», — терĕ.

Дискусси онлайн мелĕпе — федерацин Сăмрăксен ёçĕсен агентствин тата Чăваш патшалăх университетĕн «Контактра» социаллă сетьри ушкăнĕсене трансляцилесе — иртрĕ, савна май унта ытти регионти сăмрăксем те хутшăнма, экспертсене ыйтусем пама пултарчĕ. «Росстат кăтартавĕсем вунă султа Раççейре шалти миграци хăвăртлăхĕ икĕ хут ÿснине сирĕплетеççĕ: 2006 султа 1,9 миллион сын пурăнмалли ыра на улăштарнă пулсан, 2011 султа — 3 миллион, 2016 султа — 4,2 миллион. Ытларах чухне сăмрăксем пысăк хуласене туртăнаççĕ. Вĕсене хăйсен тăван регионĕнчех хăварас тесен мĕн тумалла? Паян сак ыйтава сÿтсе явăпăр», — пĕлтерчĕ Алена Аршинова модератор калаçăва пусланă май.

Александр Бугаев сăмрăксенчен нумайăшĕ пысăк хуласене вĕренме кайнине, специальноç илсен вара унтах юлма тăрăшнине палăртрĕ. Халĕ интернетпа сыхăннă сĕнĕ професисем тата специальноçсем «сурални», савна май тĕнчен кирек хăш кĕтесĕнчен те ёçлеме май пурри, малашне ёç рынокĕ те улшăнасси сиче чарăнса тăчĕ.

«Ку тема влаç органĕсемшĕн те, сăмрăксемшĕн хăйсемшĕн те актуаллă. Хĕрсемпе яшсен

пысăк пайĕ урăх çĕре кайса вĕренме хирĕç мар. Çав хушăрах республикăри аслă школсенчи условисем те лайăхланса пыраççĕ, вĕсене хальхи йышши оборудованипе пуянлатаççĕ, çакна шута илсех аслă пĕлÿ кунтах илес текен те сахал мар», — терĕ Чăваш Ен Пуçлăхĕ.

Çак сăмахсене Пĕтĕм тĕнчери XXIX хĕллехи Универсиада чемпионки Лана Прусакова та сирĕплетрĕ: «Эпĕ Чăваш патшалăх университетĕнче вĕренетĕп. Кунта килĕшет мана, пĕлĕве тарăнлатма кирлĕ пĕтĕм услови пур. Манăн тренер та кунтах. Çавăнпа пысăк хуласене каяс теместĕп». «Раççей студентсен пики» ята 2018 çулта çенсе илнĕ Полина Яковлева та ку шухăшпа килĕшет.

Экспертсене зала пухăннисем тĕрлĕ ыйту пачĕç. Унсăр пуçне ыйтусем Чулхула облаçĕнчен тата Уссурийск хулинчен пулчĕç. «Яланах хальхи пекех хастар пулăр! Хамăрăн юратнă çĕршыва лайăхлатма тăрăшăр!» — терĕ çамрăксене сыв пуллашнă май Александр Бугаев.

www.hypar.ru